

MODELUL FLIPPED CLASSROOM ÎN PREDAREA INFORMATICII

Olesea SKUTNIŢKI, lect. univ., drd.,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Summary: *The article describes the idea of a 'flipped classroom' model. One possible way to resolve the contradiction between the need for individualization and massive instruction approach is the use of Internet services for interactive interaction teacher - pupil - pupil. 'Flipped classroom' is the form of instruction in which the teaching-learning process takes place in traditional full-time classes with the use of e-learning technologies.*

Key-words: *flipped classroom, mixed learning, active-participative training, Bloom's taxonomy.*

Societatea contemporană se caracterizează prin schimbări rapide și profunde, reușita cărora depinde, în mare măsură, de nivelul pregătirii membrilor săi. Din aceste considerente, formarea profesională a viitorului specialist presupune educarea unei individualități creative, care corespunde cerințelor societății la orice etapă de dezvoltare a acesteia.

Departamentul de Stat al Muncii, din Statele Unite ale Americii, în rezultatul studiului realizat în anul acesta, precizează că 65% dintre elevii de astăzi, vor practica, după absolvirea studiilor, o meserie care încă nu există (Destepti.ro 2014). În acest context, apare necesitatea identificării modalităților de creare a condițiilor și mecanismelor de pregătire a viitorilor specialiști pentru activitatea într-o lume din ce în ce mai complexă și imprevizibilă.

Responsabilitatea de a prevedea competențele de care actualii elevi/studenti vor avea nevoie mîine îi revine sistemului de învățămînt. Astfel, modelul clasic al învățării, avînd în centrul său profesorul și sala de clasă, trebuie abandonat treptat, în favoarea unui mediu stimulat și dinamic, orientat pe: autodeterminare, autoinstruire, socializare și dezvoltare a individualității.

Una din condițiile principale ale acestei orientări o reprezintă acceptarea de către profesor a rolului de: metodist, consultant, moderator, manager, ce permite elevului/studentului să atingă un nou nivel de relații, axate pe dialog și polilog, să participe la dirijarea activității didactice.

Utilizarea unei abordări noi a organizării procesului didactic în condițiile informatizării procesului de instruire este posibilă datorită varietății metodelor moderne de învățare. Una din aceste metode este cea a „clasei inversate”.

În cercetarea metodei clasei inversate sînt actuale 3 întrebări la care se cere răspuns: ce este? cum se aplică? pentru ce se utilizează?

Principiul „clasei inversate” constă în consultarea la distanță de către elevi/studenți a materialului nou, timpul orelor de clasă fiind repartizat pentru rezolvarea problemelor, situațiilor propuse de profesor, consultații și alte activități activ-participative. Adică tema pentru acasă se transferă în clasă și invers (Macasieb 2013). Modelul „clasa inversată” reprezintă unul din modelele instruirii mixte, numit „blended learning”. „Clasa inversată” reprezintă o formă care presupune atât instruirea tradițională de clasă, cît și utilizarea tehnologiilor de instruire la distanță.

Termenul „flipped classroom”, care și înseamnă „clasă inversată” a apărut prin anii 2010 în SUA ca o metodă modernă de promovare a lecțiilor, ce „răstoarnă” modelul tradițional al taxonomiei lui Bloom (Sams 2010).

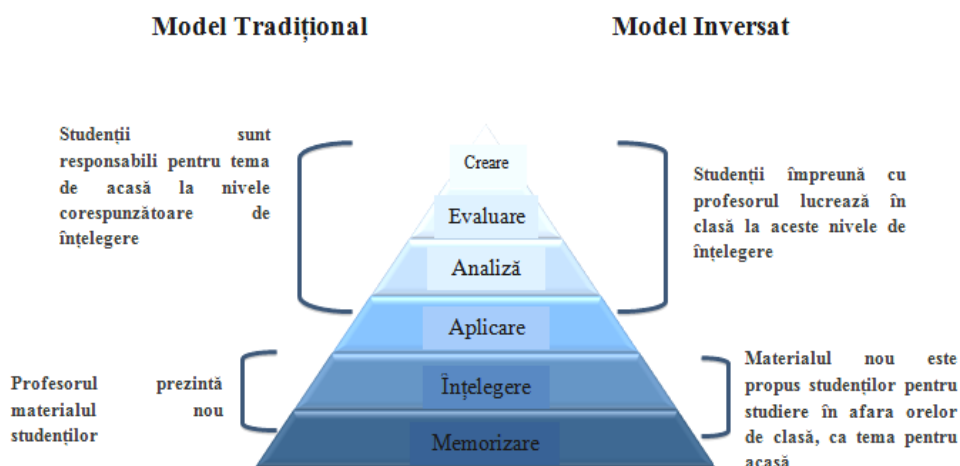

Fig.1. Modelul Taxonomiei lui Bloom

Procesul de instruire în acest format se desfășoară în felul următor: elevii/studenții vizionează lecții video, materiale didactice pregătite de profesorul cursului, iar funcția de bază a orelor de clasă o reprezintă aplicarea cunoștințelor acumulate (participarea la dezbateri, soluționarea problemelor, efectuarea lucrărilor de laborator, elaborarea proiectelor).

Ca o provocare sună următoarele întrebări, care cer răspuns:

- de ce este nevoie de „răsturnat” instruirea tradițională?
- care este factorul decisiv ce stă la baza inversării: curiozitatea, experimentul sau existența problemei (număr de probleme), cu care profesorul se confruntă în activitatea sa?

Următoarele afirmații argumentează necesitatea aplicării tehnologiei „clasei inversate”, prin faptul că:

- elevul obține cunoștințele la timpul dorit;
- elevul obține cunoștințele într-un ritm propriu;
- consultațiile individuale oferă posibilitatea observării progresului și nivelului fiecărui elev în parte;
- are loc economisirea timpului din clasă din contul prelegerii în favoarea aplicării;
- metoda nu cere tehnologii și dispozitive sofisticate;
- elevul utilizează surse de informație variate.

Pot fi menționați următorii factori decisivi ce au determinat realizarea inversării:

- caracterul pasiv al activității elevului, lipsa inițiativei și dorinței de a lucra independent;
- rolul profesorului preponderent îl determină transmiterea informației, evaluarea și menținerea disciplinei la ore;
- apariția cantității imense de tehnologii și mijloace informaționale;
- cerințele societății: abordare creativă, gândire critică, comunicabilitate și colaborare, flexibilitate, inițiativă și independență, responsabilitate, trăsături de lider, cultura informației, cultura în domeniul TIC, calități socioculturale;
- ponderea lucrului în clasă VS tema pentru acasă;

- memorizarea inefficientă.

Volumul informațional referitor la modalitatea de „inversare a clasei”, existent pe Internet, îl scutește pe ditorul de a aplica această tehnologie în practică de necesitatea de a „descoperi bicicleta”, însă nu îl protejează de erorile ce pot interveni în procesul aplicării acesteia.

Pentru asigurarea reușitei procesului de „inversare a clasei” este necesar de a:

- elabora materiale didactice sub formă de prezentări video;
- alege un sistem de dirijare a procesului de instruire (Edmodo, Moodle etc.);
- determina strict termenul de realizare a însărcinărilor;
- asigura accesul la materialele didactice pentru cei care nu au Internet acasă;
- explica concepția modelului părinților.

Cu același scop în niciun caz nu se recomandă de a:

- miza pe responsabilitatea elevului de a studia materialul didactic (a se propune însărcinări pentru verificare);
- spera la reușita tuturor studenților în mod egal;
- aștepta aprobare unanimă a metodicii din partea colegilor;
- uita de cerințe noi față de profesor;
- avea încredere în actualitatea continuă a materialului elaborat (Edwards 2012, Яскевич 2014).

Din momentul apariției ideii „clasei inversate”, aceasta a reprezentat obiectul dezbaterilor aprinse, în încercarea de a determina avantajele și dezavantajele tehnologiei aplicate. Se consideră că partea forte a acesteia o reprezintă:

- abordarea individuală;
- implicarea elevilor (un nou nivel de comunicare dintre profesor și elev/student);
- cufundarea în viața reală (soluționarea problemelor pe măsura apariției);
- învățarea în afara clasei (economisirea timpului în favoarea aplicării cunoștințelor);
- mai mult timp liber pentru profesor (aprecierea se realizează în cadrul orelor de studiu).

În calitate de dezavantaje ale tehnologiei pot fi menționate:

- volum mare de lucru pentru pregătirea materialelor didactice;
- dependența de asigurarea tehnică a școlii și elevilor (Латыпова 2013).

În cursul de Informatică școlară sînt teme la care ar fi binevenită aplicarea metodelor activ-participative în cadrul lecțiilor. În calitate de exemplu poate servi tema „Structura calculatorului și rețelele de calculatoare” propusă pentru studiul în clasa X. Deseori elevii fac cunoștință cu componentele calculatorului din materialul teoretic însoțit de ilustrarea grafică, fără a le vedea în realitate. Ideea de asamblare a calculatorului trezește un interes deosebit din partea elevilor.

Se propune de a modifica mersul tradițional al lecției la tema respectivă. Etapa de pregătire a lecției este reprezentată de plasarea materialelor și instrucțiunilor pe o platformă (Moodle, Edmodo, etc.) (Dunn 2013) la preferința profesorului, elevii, la rîndul său, accesează adresele propuse de profesor, pentru studiul independent al conținutului și mersului lecției.

Lecția propriu-zisă presupune fixarea cunoștințelor prin intermediul însărcinărilor practice de asamblare a calculatorului, efectuate în grup, care permite elevilor de a studia în detalii componentele, locul și rolul acestora în funcționarea calculatorului.

Concluzii

Ideea de bază a tehnologiei „clasa inversată” constă în faptul că elevilor/studenților li se propune de a face cunoștință cu materialele lecției din timp, pînă la promovarea acesteia. Tema pentru acasă o reprezintă studiul independent al materialelor, care pot fi vizionate de atîtea ori, de cît este necesar elevului pentru a le înțelege și însuși.

Pentru monitorizarea procesului materialele sînt însoțite de întrebări de control, în rezultatul răspunsurilor la care se determină nivelul reușitei.

Atît reușita elevilor/studenților cît și a tehnologiei aplicate depinde, în mare măsură, de responsabilitatea celui ce studiază. Această formă de organizare a lecției oferă posibilitatea stimulării și orientării elevilor/studenților spre activitatea participativă reală.

Este evident că școala viitorului trebuie să țină piept cerințelor sociale ale timpului respectiv. Însă devenirea școlii ca ceea ce trebuie să fie – garanția progresului, depinde de nivelul de organizare și responsabilitate a societății, mijloacele materiale de care dispune societatea, pentru implementarea unor metode moderne de învățare și strategii.

Bibliografie:

1. Echipa Destepti.ro Metode de invatare moderne [online] [citata 3 octombrie 2014], disponibil pe Internet: < <http://destepti.ro/metode-de-invatare-moderne> >
2. Латыпова, Е., Первые шаги по организации перевернутого класса [online] [citata 7 octombrie 2014], disponibil pe Internet: < <http://elatylova.tumblr.com/post/40525028778> >
3. Яскевич, С. Топ-10 правил при переводе класса на новую методику – перевёрнутое обучение [online] [citata 3 septembrie 2014], disponibil pe Internet: <<http://www.ed-today.ru/20-top-10-pravil-pri-perevode-klassa-na-novuyu-metodiku-perevjornutoe-obuchenie>>
4. Edwards, D. Top 10 Do's and Don'ts When Flipping Your Classroom [online] [citata 5 septembrie 2014], disponibil pe Internet: <<http://syded.wordpress.com/2012/09/15/top-10-dos-and-donts-when-flipping-your-classroom-edchat/>>
5. Dunn, J. The 10 Best Web Tools For Flipped Classrooms [online] [citata 26 septembrie 2014], disponibil pe Internet: <<http://www.edudemic.com/web-tools-for-flipped-classrooms/>>
6. Macasieb, D. A realist's guide to flipping the classroom [online] [citata 5 octombrie 2014], disponibil pe Internet: < <http://pedsovet.org/forum/index.php?act=attach&type=blogentry&id=52448> >
7. Sams, A. The Flipped Classroom [online] [citata 5 octombrie 2014], disponibil pe Internet: < <http://www.youtube.com/watch?v=2H4RkudFzlc&feature=youtu.be> >